

Nieuw jaar 2019

Het nieuwe jaar 2019, een nieuw jaar met nieuwe kansen en nieuwe uitdagingen, en ja zo ook voor het PAWI bestuur, waarom? Gezien ons ambtstermijn (volgens de statuten) is het de hoogste tijd voor een nieuw bestuur, andere tijdsgeest en andere generatie, en met name de next generation die het stokje en een stuk cultureel erfgoed moet overnemen en overdragen, dat moet gepaard gaan met basis elementen vanuit huis meegekregen en zo opgevoed, of juist totaal niet, maar zich wel geroepen voelt om zijn of haar bijdrage te geven, en zijn eigen invulling te geven. Het bestuur wil de overdracht doen en ziet graag jonge potentiële kandidaten zich aanmelden om zitting te nemen, vandaar in deze nieuwsbrief een oproep naar jongeren, of kandidaten die deze uitdaging aan willen gaan, de binding of verbinding heb jij met het dorp Waai en de Waainezen hier in NL, maar het gaat veel verder dan ons dorp Waai, onze adat, onze geschiedenis.

Dus graag beste Leden, jongeren met name,

Mail of bel met het secretariaat, of neem contact op met de overige bestuursleden voor meer informatie.

Waai Panggil Pulang 2018

Aansluitend op de oproep hierboven,

Wat een mensenmassa, die in grote getale naar ons geliefde dorp Waai kwamen. Verdriet, gelach, emoties, onbeschrijfelijk... na zo'n lange periode, was het dan eindelijk zover. Waai, negeri Waai, de pijn en verdriet, alles moeten achterlaten, Jaar 2018 overschaduwde alles en alles wat er toen gebeurd was tijdens de kerusuhan, zoveel mensen, vreugde, van geluk en liefde,... ja vooral liefde met de Waainezen onderling, samen zijn, liefde voor het dorp, van de organisaties binnen het dorp Waai: De kerk, pendeta, Badan madjelis, Panitia, de ouderen, de kinderen, pela's noem het maar op, zij waren daar en hebben hun bijdrage en steun gegeven, vanuit Nederland en ver daarbuiten, de Waainezen en verschillende organisaties, Waai panggil pulang is achter de rug en dit feit pakt niemand meer van ons af. Voor velen een ervaring rijker ook erg emotioneel; social media werd vol gebombardeerd met foto's en video's, teveel om op te noemen, dit geeft ook aan de binding met Waai, met Nederland, de betrokkenheid, allemaal liefde!

En eindelijk, zo lang gewacht op de opening van de nieuwe kerk, Gereja DAMAI: sekarang Tuhan Kasih DAMAI kembali didalam negeri tercinta, Waai manise,...het gebeurde eindelijk op 23 december 2018, lokale tijd 17:00 uur

De opening werd gedeeld op facebook zover het kon, maar Tv Ambon was getuige van de feestelijke opening,

Voor en vanuit PAWI, ging Jenny Matahelumual naar Waai, en kwam terug met mooie indrukken en ervaringen, zie hieronder haar verslag, in een apart verslag staat wat PAWI heeft bijgedragen aan "Waai panggil pulang", in samenwerking met organisatie Waai Hutu Yupu Yana, Forum Komunikasi, en de Panitia van gereja Damai,

Hena Waiya Lou Yupuana

Negeri Waai kumpul anak cucu

Het dorp Waai, brengt al zijn kleinkinderen bijeen

Het dorp Waai, gelegen ten oosten van het eiland Ambon, riep al zijn kleinkinderen, anak – anak cucu op, om weer terug naar huis te komen.

Negeri Waai panggil anak – anak cucu pulangee!

Terug naar hun oorsprong, hun roots, het dorp Waai. Het dorp Waai, die wereld-beroemd is om zijn heilige alen. De morea, die de voorouders van het dorp Waai, belichamen.

De kleinkinderen, anak – anak cucu, uit verschillende delen van de wereld, zoals onder andere uit Duitsland en Spanje, gaven aan deze oproep gehoor. Ook uit Nederland kwamen ongeveer vijftig anak – anak cucu, naar hun oorsprong, hun geliefde dorp Waai toe.

De komst van de kleinkinderen, anak – anak cucu van het dorp Waai, was grotendeels gericht op de inwijding, peresmian, en inhuldiging, penahbisan, van de grote nieuwe kerk van het dorp Waai, gereja ‘Damai’ op 23 december 2018. De Vredeskerk die tijdens de (Kerusuhan, Burgeroorlog 1999 – 2002), op 6 juli 2000 werd verwoest.

De organisatie die alle festiviteiten regelde, had al vele T-shirts afgedrukt met de verkeerde opdruk Aman Waai Hutu Upu Yana. Men kon het niet meer terug gaan draaien! Gezien er eigenlijk op die T-shirts, in het Bahasa tanah Waai, Hena Waiya Lou Yupuana op zou moesten staan. Negeri Waai kumpul anak – anak cucu. Het dorp Waai brengt al zijn kleinkinderen bijeen.

Tekst Jenny Matahelumual.

**Sabtu, 22 Desember 2018 - Penyambutan anak cucu Negeri Waai
Zaterdag 22 december 2018.**

Het welkom heten van de kleinkinderen van het dorp Waai.

Al heel vroeg in de morgen moesten alle kleinkinderen, anak – anak cucu, zich verzamelen bij de ‘voor deur’, de pintu, van het dorp Waai.

Het zou om 7:00u beginnen, maar uiteindelijk werd het 9:00u (jam karet).

De nieuwe generatie trompettisten en fluitisten van de kerk liepen helemaal voorop. Met trompetgeschal werden wij naar binnen geleid.

Vervolgens de Bapak raja Z. Bakarbessy, van het dorp Waai, de Saniri Negeri en de Kepala Soa’s van negeri Waai, samen met de organisatie Hena Waiya Lou Ypuana.

Alle kleinkinderen, anak – anak cucu, volgden hierna met de voorzitters van de Waai - organisaties uit het Buitenland.

Inmiddels regende het met bakken uit de hemel. ‘We werden allemaal door en doornat!’ Maar dat weerhield ons niet, om toch maar door te blijven lopen.

De Tokoh Adat van Negeri Waai, die helemaal gekleed was in hun pakian Adat, Adatkledij, kwam ons tegemoet met de cakalele dans. Ze sloten zich achter de trompettisten en fluitisten aan.

De stoet moest even gaan stoppen en de voorzitters van de organisaties uit het ‘Buitenland’ kregen een sjaal (kain tenun) om, van de organisatie en van de Bapak raja Z. Bakarbessy.

De lange stoet werd alsmaar langer en langer, toen een aantal vrouwen in klederdracht erbij kwamen, en ons verwelkomden met de traditionele dans, de menari.

Toen werden alle kleinkinderen, anak -anak cucu, vervolgens door de vrouwen in adatklederdracht van het dorp Waai ontvangen en omsloten door de Kain salele.

Het eindpunt was bij de Baileo van Waai. Wij, anak - anak cucu Waai werden toen per groep opgeroepen, naar het land waar je vandaan kwam. We werden toen uitgenodigd om te gaan zitten.

Daar werden wij, met het lied ‘Negeri Waai tercinta’, verwelkomd door de kleine kinderen van het dorp Waai. De anak – anak cucu van Negeri Waai uit Nederland dansten en zongen gezellig, rame-rame, mee! Even later kwam de Bapak raja en de organisatie Hena Waiya Lou Ypuana, erbij en dansten samen met de Hollandse Waainezen.

Wat er toen volgde waren een aantal traditionele dansen door de jongeren van het dorp Waai, zoals onder andere de Kataredji.

Alle kleinkinderen, anak – anak cucu, konden toen wat te eten en te drinken halen. Hierna gingen wij met z’n allen aan de grote maaltijd.

Minggu, 23 Desember 2018. Peresmian dan Penahbisan Gereja Damai.
Zondag, 23 december 2018. Inwijding en inhuldiging van de Vredeskerk.

Na de verwoesting van het dorp Waai op 6 juli 2000 (Kerusuhan, Burgeroorlog 1999 – 2002), werd ook de grote kerk 'Damai' oftewel de Vredeskerk, helemaal verbrand. Wat er toen nog overeind stond, waren een paar muurtjes. Stille getuigen van de Kerusuhan, de vreselijke Burgeroorlog die daar toen in het dorp Waai had plaatsgevonden.

Eigenlijk, had men met de bouw van deze Vredeskerk, gereja 'Damai', al lang klaar moeten zijn. Maar door wanbeheer van de gelden voor de bouw van deze grote kerk in Waai, duurde het veel langer dan men aanvankelijk had verwacht. Op het eerste gezicht leek deze nieuwe grote Vredeskerk meer op een Rooms-Katholieke kathedraal dan een Protestantse kerk.

Aan de buitenkant beschilderde deuren met brandschilderende ramen. Binnen de nieuwe kerk, een kansel van marmer en donkere zware houten banken. De nieuwe kerk heeft twee verdiepingen, met helemaal bovenin de banken voor de kerkmuzikanten.

Overal hangen er beeldschermen zodat je de preek kon volgen en met de christelijke liederen mee kon gaan zingen.

Het officiële gedeelte begon met de opening van deze grote Vredeskerk, gereja 'Damai'.

Door de ketua Sinode Gereja Protestan Maluku di Ambon, bapak pendeta, drs. A.J.S.Werinussa, ketua Panitia gereja 'Damai' negeri Waai, S.Risambessy en Gubernur Maluku, Said Assagaff.

Gezamenlijk moesten de drie heren, op een knop gaan drukken. Vervolgens werd er bij de kerkdeur een lint doorgeknipt, door ibu pendeta, A.W.J.

Werinussa.

Gereja 'Damai' oftewel de Vredeskerk van het dorp Waai, was nu officieel geopend.

Naast de liturgieën met de bijbehorende preken van de dominees, zongen er vele koren, waaronder ook het koor uit Nederland. Met als koorleidster Christina Parinussa, die het lied 'Ku berbahagia', ook in het Engels en in het Nederlands, ten gehore brachten.

De kerkdienst duurde ruim twee en een halve uur. Hierna volgde een warme maaltijd voor alle gasten.

Senen, 24 Desember 2018. Mandi Mojang di Air Waiselaka.
Maandag 24 december 2018. Samen baden met de voorouders in Air Waiselaka.

Voordat de activiteiten voor de kleinkinderen, anak – anak cucu, op het dorp Waai waren begonnen, was de Tokoh adat van Negeri Waai, al bezig met de voorbereidingen op het dorp Waai. Vooral met de traditionele adatrutuelen ten aanzien van de voorouders, mojang – mojang van het dorp Waai.

Hierna konden de mensen in Waai, ook alle kleinkinderen, anak – anak cucu, een verzoek indienen bij de Tokoh Adat voor de cakalele dans op het erf van hun ouderlijke huis, rumah tua.

De cakalele, een Adatdans met de Kapitan voorop, de Malesi in het midden en de Mungare mentar achter, met de Hongi als volgers. De hoofdtooi van de Hongi was afkomstig van de boom Gemutu oftewel geheten de Tapuru. Wanneer zij de cakalele dans uit gingen voeren konden de mensen geld naar ze toe gooien. De Anekar, de twee mannen met de manden, pakten dan het geld op en stopten het vervolgens in het daarvoor bestemde bakul, mandje.

Met Mandi mojang werd door de Tokoh Adat de cakalele dans beëindigd. De Tifa besar blies op de Tauri (een grote schelp). Hij riep als het ware iedereen op, om gezamenlijk met z'n allen naar de hoofdrivier Air Waiselaka te gaan. Zodra de Kapitan het water in ging, mag pas iedereen van het dorp Waai, ook de kleinkinderen, anak – anak cucu samen met de voorouders, mojang – mojang, mandi, in Air Waiselaka gaan baden, Het geheel werd dan afgesloten met het samen eten met de voorouders, makan dengan mojang – mojang. Vanaf het huis van de Kapitan was in de hele straat 'de tafel gedekt', met palmladeren en daarover heen de pisangbladeren. Dan lag er allerlei voedsel, zoals Sago lempeng, Pisang bakar, Kelapa sisi en Teh halia (Gember thee). Pas wanneer de Kapitan zegt dat iedereen mocht gaan eten, kon men samen met de mojang – mojang, de voorouders, aan tafel.

Jumat, 28 Desember 2018. Pengobatan masal.

Vrijdag, 28 december 2018. Medische hulpverlening op grote schaal.

Malam, 28 Desember 2018. Pasar malam,

Het dorp Waai had een klinische post in de wijk Fadjar opgericht. Waar de mensen van het dorp Waai terecht konden voor al hun lichamelijke kwalen.

Maar de meeste mensen gingen er niet naar toe. Ze kwamen juist naar mij toe, met name voor de Nederlandse medicijnen.

Op Facebook had ik al een oproep gedaan, die was gericht tot de Waainezen in Nederland. Om wat extra medicijnen mee te gaan nemen en niet alleen voor hun eigen familie, maar ook voor het dorp Waai zelf. Gezien de Indonesische gezondheidszorg niet te vergelijken is met de Nederlandse gezondheidszorg. Want, sommige medicijnen zijn van meel, Tarigu, gemaakt en wordt als Paracetamol zijnde verkocht. Met de Kerusuhan, werd dit mij verteld door mijn medecollega's verpleegkundigen, anak - anak Maluku asli. Ze lieten het ook zien. Een geelgekleurde Paracetamoltablet, gemaakt van meel, Tarigu.

Een aantal gezinnen uit Nederland gaven de medicijnen cadeau aan hun dorp Waai. Daardoor konden wij zeshonderd gezinnen in het dorp Waai, (van de 6000 inwoners) blij maken met deze medicijnen. Bij het uitdelen van deze medicijnen, kregen de mensen tekst en uitleg over het middel en het gebruik ervan. In Indonesië zal je geen bijsluiters vinden bij je medicijnen en krijg je ook geen tekst en uitleg over de medicijnen.

Pasar Malam

In de buurt van de nieuwe kerk en de Baileo stonden overal marktkraampjes's en etenskarretjes. De mensen van het dorp Waai, konden hun etenswaren zoals onder andere sate met lontong en Bakso gaan verkopen. Bij de meeste kraampjes werd dan ook eten verkocht.

Sabtu, 29 Desember 2018. Natal Waiselaka Sedunia.

Zaterdag, 29 December 2018, Een Kerstfeest van Waiselaka voor de wereld.

Een kerstviering op het dorp Waai. Over de geboorte van het Kindeke Jezus, samen met alle kleinkinderen, anak – anak cucu van het dorp Waai.

Ook hier begon de kerkdienst, Ibadah, officieel op papier om 18:00u, maar het startte echter pas om 20:00u (jam karet).

Met een dienst door onder andere ds. M.Tahitu uit Nederland. De koren van onder andere anak – anak cucu Waai, de Vocal group Waiselaka Jayapura (Irian Yaja) traden op.

Verder vroeg de organisatie 'Hena Waya Lou Ypuana' of ik mijn gedicht over het dorp Waai, op deze kerstavond wilde gaan voorlezen. Hier volgt het gedicht:

O, Waai negeriku
Anak – anak cucu datang kepadamu
Di bawah pajun Patasiwa
Tuhan serahkan Negeri ini, untuk kami semua

O, Waai negeriku
Anak – anak cucu datang kepadamu
Dari kesengsaraan , Tuhan angkat mendjadi kesenangan
Karna Tuhan selalu pegang
O, Waai negeriku
Anak – anak cucu datang kepadamu
Suburlah tanahmu jang besar
Tetap di tangan Tuhan jang Maha Kuasa dan Benar

O.Waai negeriku
Anak – anak cucu datang kepadamu
Lima Batang airmu, dari Air Waiselaka sampai Air Nusa jang indah
Karna Kasih Tuhan untuk negeri ini,
seperti Sungai jang tidak berhenti mengalir

O.Waai negeriku
Anak – anak cucu datang kepadamu
Walaupun jauh dari mataku
Tetapi dekat di hatiku

O, Waai negeriku
Anak – anak cucu datang kepadamu
Dengan ikatannja tali
Datuk – datuk panggil pulanglah kembali

O, Waai negeriku
Anak – anak cucu datang kepadamu
Melihat dari jauh gunung Salahutu
Terimalah, dan dukunglah anak – anak cucu

Karya: Jenny Matahelumual.

Na de kerstdienst die ruim twee uur duurde kregen de genodigden een warme maaltijd aangeboden.

**Senin, 31 Desember 2018. Malam Penantian dan Pergantian Tahun
Maandag, 31 december 2018. Nachtwacht en de jaarwisseling.**

Het jaar 2018 werd op Waai afgesloten met een optreden van onder andere Cor Tetelepta en Jopie Latul. Het was gezellig, rame rame ! De feestavond duurde tot 2:00u in de nacht.

Op de website zal binnenkort foto's worden geplaatst, die gemaakt zijn van de activiteiten in december tijdens Waai panggil pulang en opening van de nieuwe kerk

We willen z.s.m. een speciale dag organiseren en wel op 13 april 2019 in het MKC te Houten, en met de naam: platform Wai Hutu Yana zodat alle ervaringen en indrukken gedeeld en verteld kunnen worden, in welke vorm dan ook, meldt je aan om deze speciale dag op te zetten, en liefst z.s.m. want nu is alles nog helder en vers van de pers! Aanmelden secretariaat!